

Betekenisvol verrijken

Rijswijk, 8 febr. 2024

SPPOH

SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
HAAGLANDEN

Programma

- Voorstellen
- Doel van onderwijs
- Rijk onderwijs
- Ontwikkelingsgerichte doelen
- Ontwikkelen van vaardigheden
- Afstemmen
- Criteria rijke leeractiviteiten
- Taxonomie van Bloom en voorbeeldlessen
- Zelf aan de slag
- Wat neem je mee, wat is je volgende stap?
- Einde van de sessie

Wat is het doel van onderwijs?

Toerusting van leerlingen om actief naar eigen vermogen en behoeften betekenisvol bij te dragen aan de maatschappij, met behoud van eigenheid

⇒ Verbinden aan
persoonlijke doelen

Een rijke leeromgeving ...

Wat maakt nu een leeromgeving tot een rijke leeromgeving?

Op welke manier draagt een rijke leeromgeving bij aan het leren van kinderen?

- Personen, materialen en faciliteiten waarmee het leren wordt bevorderd.
- Afhankelijk van :
  - pedagogisch-didactische kennis van de leerkracht
  - sfeer in de klas, op de school
  - de kwaliteit van de gebruikte materialen
  - luchtkwaliteit in het klaslokaal
- Dus: wat is eigenlijk goed onderwijs? Daarover zijn verschillende ideeën, o.m.:
  - Wittering.nl (de kinderen zijn zelf op zoek naar antwoorden op vragen die zij belangrijk vinden. Daardoor ontwikkelen zij zich via een ander pad, in eigen tempo en 'leren zij het leven')
  - Steve Jobsschool (iPads, leerkracht als coach)
  - Vrije Scholen (periodenonderwijs, leerkracht geeft meerdere jaren les aan dezelfde groep)

Rijk onderwijs betekent ...

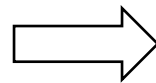
... afstemmen op leerlingkenmerken

individuele mogelijkheden, interesses en behoeften

⇒ **Talenten ontdekken, ontwikkelen en zichtbaar maken**

Van reactief/curatief

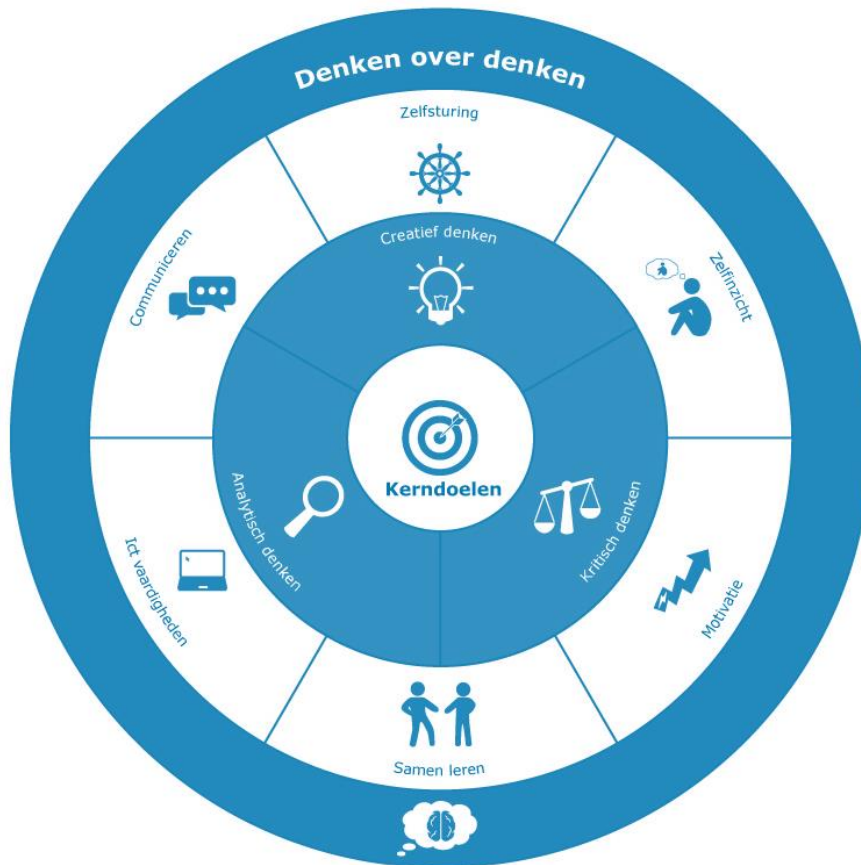
- demotivatie
- werk- en leerstrategieën
- faalangst
- (sociaal) conformeren
- gebrek aan afstemming

actief/preventief:

- ⇒ **intrinsieke motivatie**
- ⇒ **leer-/denkvoorkeuren**
- ⇒ **passende uitdagingen**
- ⇒ **eigen doelen stellen**
- ⇒ **goede communicatie**

Ontwikkelingsgerichte doelen

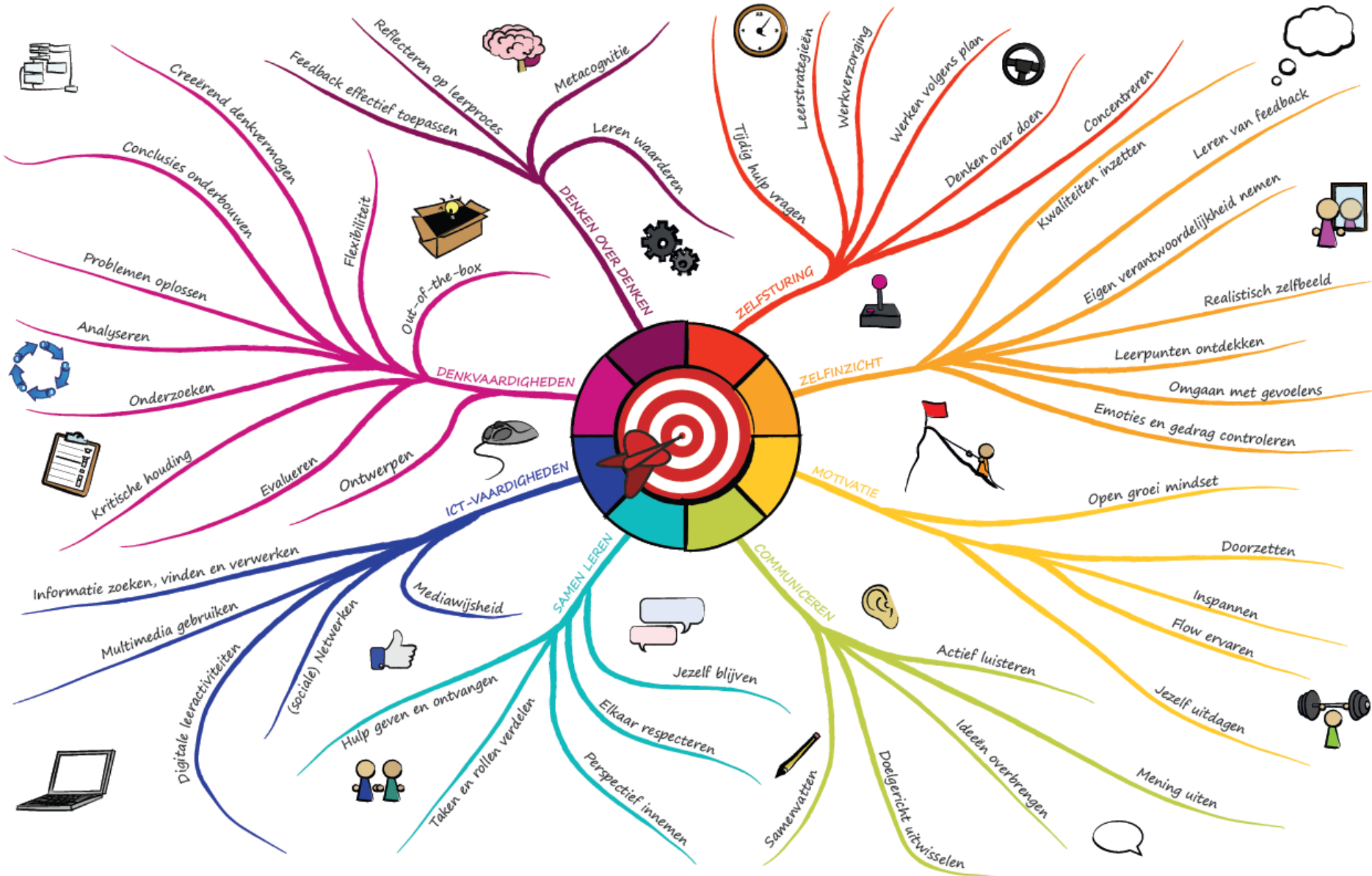

- Aanvullende leerdoelen voor verrijkend onderwijs
- Inzicht in (eigen) leer- en denkvoorkeuren
- Sterke en minder sterke kanten bewust ontwikkelen

(Steenbergen-Penterman & Houkema, 2013)

Welke vaardigheden ga jij verder ontwikkelen?

Afstemmen op interesses, mogelijkheden en behoeften van leerlingen

- Welk **leerniveau** kan deze leerling aan (per vakgebied)?

- Welke **moeilijkheidsgraad** kan deze leerling aan?

- Binnen welke **(vak)gebieden** liggen zijn interesses?
- Welke **leervoorkeur(en)** heeft deze leerling?

- Wat zijn de sterke en minder sterke kanten van deze leerling, bijvoorbeeld m.b.t. specifieke **(denk)vaardigheden**?

Leeractiviteiten afstemmen

Welke leeractiviteit kan ik inzetten om...

... (denk)vaardigheden (verder) te ontwikkelen?

... aan te sluiten bij interesses/intrinsieke motivatie?

⇒ Voor en met de leerling een passend aanbod samenstellen

Een rijke leeractiviteit...

- ❑ bevat open opdrachten, met ruimte voor eigen inbreng;
- ❑ bevat een hoge mate van complexiteit en een hoog abstractieniveau;
- ❑ bevat authentieke contexten (complexe real-life problemen);
- ❑ doet een beroep op de zelfstandigheid van leerlingen;
- ❑ doet een beroep op **meerdere begaafdheidsgebieden** (leervoorkeuren);
- ❑ doet een beroep op **hogere orde denkvaardigheden** (analytisch, creatief en kritisch);
- ❑ doet een beroep op metacognitieve vaardigheden (denken over denken);
- ❑ stimuleert de **autonomie** en eigen verantwoordelijkheid (**zelfsturing**);
- ❑ stimuleert tot een onderzoekende houding (nieuwsgierigheid);
- ❑ lokt uit tot een reflectieve houding (evaluatie, **zelfreflectie**);
- ❑ draagt bij aan **meer zelfinzicht** bij leerlingen (kwaliteiten, leer- en denkvoorkeuren).

Bloom's taxonomie

6. Creëren

Nieuwe ideeën, producten of gezichtspunten genereren
ontwerpen, maken, plannen, produceren, uitvinden, bouwen

5. Evalueren

Motiveren of rechtvaardigen van een besluit of gebeurtenis
controleren, hypothetiseren, bekritisieren, experimenteren, beoordelen

4. Analyseren

Informatie in stukken opdelen om de verbanden en relaties te onderzoeken
vergelijken, organiseren, uit elkaar halen, ondervragen, vinden

3. Toepassen

Informatie in een andere context gebruiken
bewerkstelligen, uitvoeren, gebruiken, toepassen

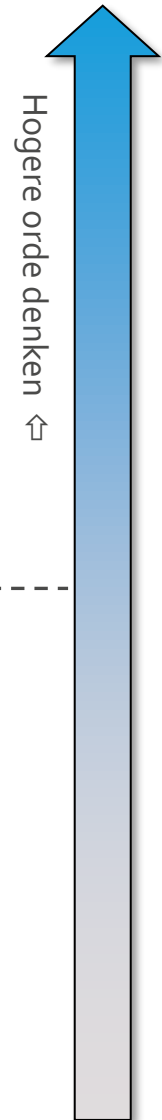
2. Begrijpen

Ideeën of concepten uitleggen
interpreteren, samenvatten, hernoemen, classificeren, uitleggen

1. Onthouden

Informatie herinneren
herkennen, beschrijven, benoemen

Aan de slag ...

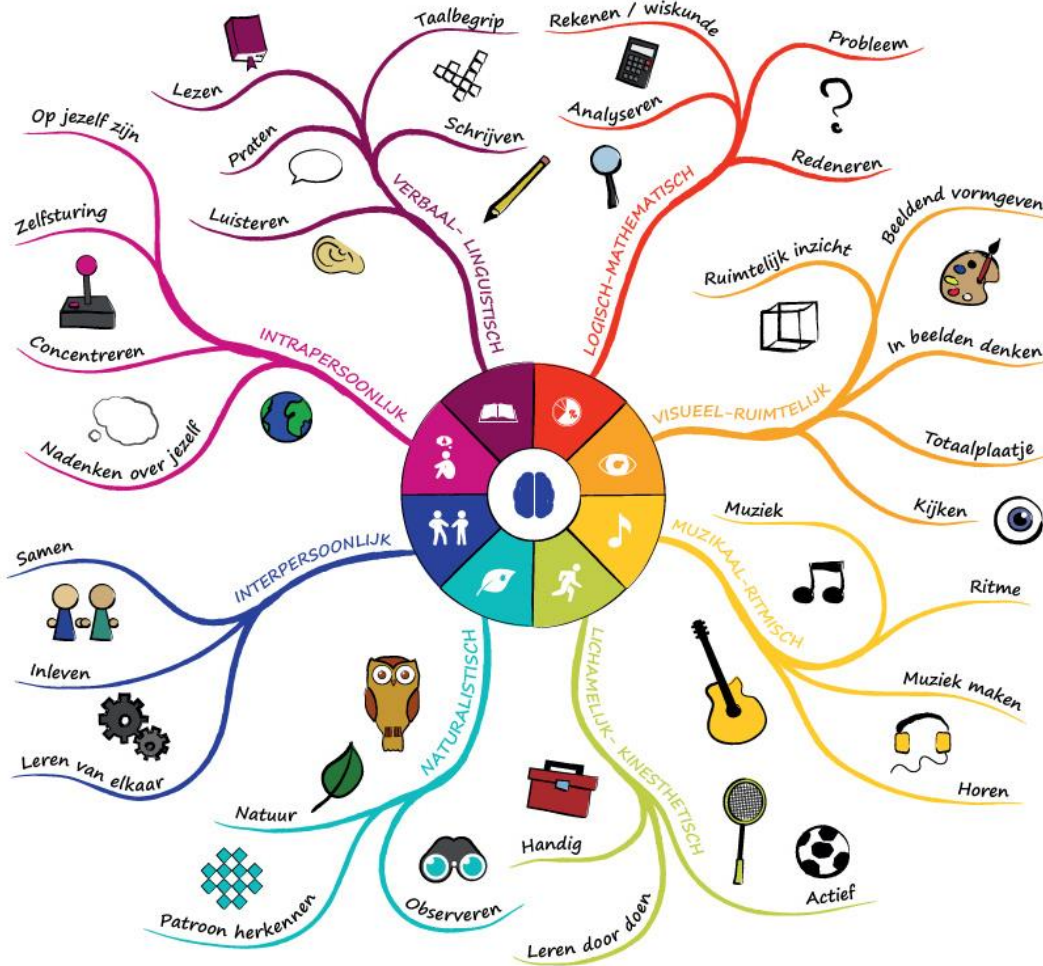
- 💡 Kring
- 💡 Werkles
- 💡 Teken
- 💡 Ontwikkelingsmateriaal
- 💡 Hoeken/thema's
- 💡 Werkbladen
- 💡 Denk- en strategispelen
- 💡 Onderzoeken en ontdekken

Vraag je af (bij bestaande ontwikkelingsmaterialen):

- Zijn er moeilijkere handelingen mogelijk?
- Is het aantal handelingen uit te breiden?
- Zijn er aanvullingen van materialen mogelijk?
- Kun je het materiaal voor een ander doel gebruiken?
- Kan de leerling zelf iets ontwerpen met het materiaal als voorbeeld?
- Zijn er mogelijkheden voor samenwerking?

Leervoorkeuren

Welke talenten herken jij het meest bij jezelf?

<http://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/hulpmiddel/232-wat-zijn-jouw-talenten-en-leervoorkeuren>

Vanuit eigen leervragen naar eigen product www.mijneigenproject.nl

Mijn Eigen Project

Welkom Inleiding 1 - Kiezen & Plannen 2 - Bestuderen 3 - Plannen & Maken 4 - Presenteren & Evalueren

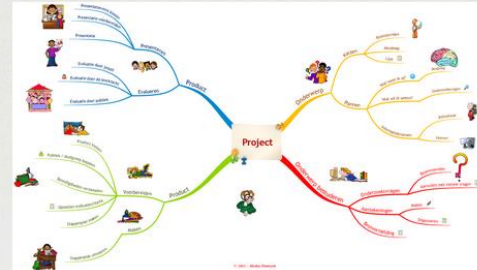

Welkom!

In dit project ben JIJ de baas! Jij bepaalt zelf het onderwerp van het project; wát je gaat leren over dit onderwerp en op welke manier je het geleerde zal omzetten in een zelfgekozen product. Op de mindmap hiernaast zie je de vier stappen en de bijbehorende activiteiten in één oogopslag. Klik op de mindmap voor een vergroting of download de mindmap als PDF.

TIP! Klik met rechtermuisknop op 'download file' en kies 'open in nieuw tabblad'

 [mijneigenprojectmindmap.pdf](#)
Download File

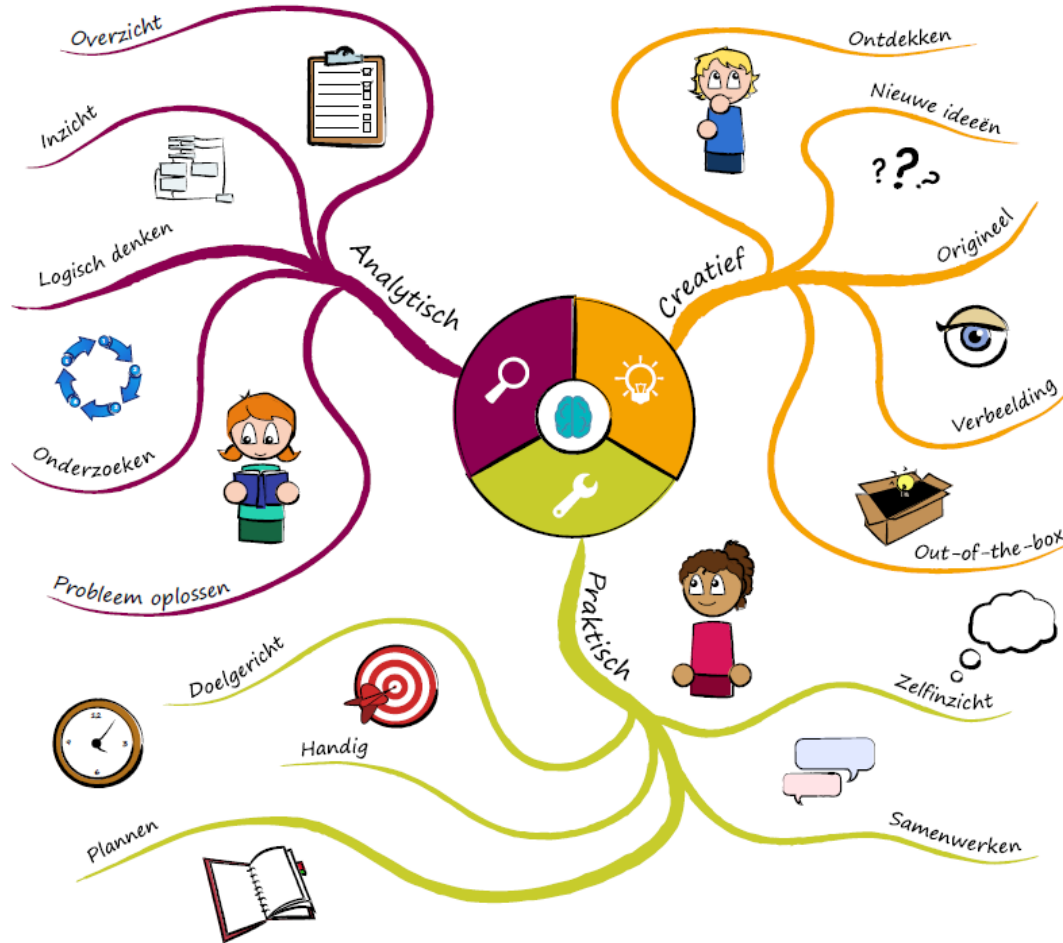
Tips voor de
Leerkracht

Begin
'Mijn Eigen Project'

Denkvoorkeuren

<http://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/hulpmiddel/231-wat-is-jouw-denkprofiel>

Ontdek wat jouw denkprofiel is!

Denkprofiel verkennen en ervaren

Denkprofielen

Mensen denken op verschillende manieren.
Bijna iedereen heeft hierbij een bepaalde voorkeur.
Je gaat nu ontdekken welke manier bij jou past.
Je leert over verschillende manieren van denken en onderzoekt welke manier jij het liefste gebruikt.
Als je dit van jezelf goed weet, kun je hier in verschillende situaties je voordeel mee doen.

Wil je weten hoe dit bij jou zit?
Klik dan op 'Start'!

Vul hier je naam in:

Start

Het Grote Vooruitwerklabboek 1 & 2

(gebaseerd op de theorie van Sternberg)

slimlerinleren.nl

Stof tot nadenken...

Waar kan ik nog verduidelijken?

Individuele en teamscholing evt. aan te vragen via <https://pro.sppoh.nl/scholing/>

- Wo. 17 apr. 2024 - 09:30 – 11:00 **Masterclass** Wel of geen plusgroep
Locatie De Loods
- Do. 23 mei 2024 - 09:30 – 11:00 **Masterclass** Beleid
Locatie De Loods
- Woensdag 13 maart 2024 13:00 – 17:00 uur **Themabijeenkomst**
Locatie Postillion, Waldorpstraat 15, 2521 CA Den Haag
Gastpreker Emiel van Doorn

Wat neem je mee ?

